

Handläggare
Rosalie Wikström
Telefon: 08-50808516

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2025-06-12

Svar på skrivelse om Tidig upptäckt av barn i riskzonen för kriminalitet – vad gör och vad kan förskolan göra?

Förvaltningens förslag till beslut

Kungsholmens stadsdelsnämnd överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på skrivelse.

Sammanfattning

Förvaltningen har mottagit en skrivelse från Liberalerna, Moderaterna och Kristdemokraterna, som lyfter vikten av tidig upptäckt av barn i riskzon för kriminalitet. Fyra frågor ställs kring hur förskolan arbetar med att upptäcka och stödja barn i riskzon samt hur familjerna involveras. Förskolan har rutiner för att hantera oro kring barn, inklusive upprättad samverkan med socialtjänst och användning av stödmaterial som *Liten och trygg*. Förskolan arbetar främjande genom lek, inkludering och specialpedagogiskt stöd. Familjer rekommenderas och erbjuds föräldrastödsprogram som ABC och KOMET och kan hänvisas till vidare stöd. Förvaltningens erfarenhet är att vårdnadshavare generellt är villiga att ta emot hjälp vid oro för barnets beteende.

Bakgrund

Förvaltningen mottog den 27 mars en skrivelse från Charlotta Schenholm (L), Henrik Sjölander med flera (M) samt Benjamin Jiang (KD).

Ärendet

Skrivelsen lyfter vikten av tidig upptäckt av barn i riskzon för kriminalitet. De hänvisar till studie från Brå (brottsförebyggande rådet) som beskriver att det finns tidiga tecken hos barn som kan vara som stöd för att identifiera barn i riskzon för kriminalitet. I skrivelsen poängteras att förskolan är en viktig aktör för att upptäcka dessa tidiga tecken och identifiera barn i riskzon. Följande frågor ställs till förvaltningen:

1. På vilket sätt fångar förskolan upp barn i riskzonen idag?
2. Vilka åtgärder vidtar man på förskolan idag för att stödja barnet till en positiv utveckling?
3. Hur stöttar man familjerna till barn i riskzonen?

4. Är familjerna villiga att ta emot hjälp om förskolan signalerar oro för ett aggressivt barn eller andra tidiga tecken?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen i samråd med förskoleavdelningen och har behandlats i pensionärsrådet och förvaltningsgrupp. Rådet för funktionshinderfrågor har fått ta del av skrivelsen, eventuella synpunkter framgår av separat skrivelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen redovisar svaren på frågorna från skrivelsen under respektive fråga nedan.

1. På vilket sätt fångar förskolan upp barn i riskzonen idag?

Alla förskolor har etablerade rutiner för att hantera oro kring barn, oavsett anledning. Dessa rutiner är dokumenterade i förskolornas krispärmar och genomgås årligen med samtliga medarbetare. Förskolan kan konsultera socialtjänsten vid oro för barn och har även möjlighet att närvara vid anmälningsmöte tillsammans med socialtjänst och familj för att beskriva oron mer ingående och ett barns situation och beteende i förskolan.

Socialtjänsten anordnar informationsmöten varje termin för förskolepersonal, där möjlighet ges att ställa frågor och få ytterligare information om bland annat tidiga tecken och indikationer för barn i riskzon. Under 2024 genomförde Familjeenheten, i samarbete med dåvarande Enheten för familjebehandling och prevention, informationsmöten för alla privata och kommunala förskolor och skolor inom stadsdelen. Dessa träffar, som besöktes av rektorer, biträdande rektorer och pedagoger, har varit välbesökta och uppskattade av deltagarna.

Förskolorna använder även material från Brottsoffermyndigheten, *Liten och trygg*, som är en handledning för personal i förskolan. Handledningen består av två delar: en kunskapshöjande del om bland annat brottsutsatta barn, orosanmälan samt en pedagogisk del med material och övningar som kan genomföras tillsammans med barnen. Materialet är förankrat i socialtjänstlagen, barnkonventionen samt förskolans läroplan och är ett bra stöd för personal att fånga upp barn i riskmiljöer och i riskzon.

2. Vilka åtgärder vidtar man på förskolan idag för att stödja barnet till en positiv utveckling?

Förskolans grunduppdrag, vilket vilar på skollagen och läroplanen, omfattar att stödja barns utveckling av god självkänsla samt social kompetens.

En central del av verksamheten är att barnen ges tid, utrymme och ro att leka, där pedagogerna har ett ansvar att säkerställa att alla barn inkluderas i leken. Genom leken ges barn möjlighet att utveckla relationer, samspel, empati samt att utforska och pröva olika sociala roller.

Inom samtliga förskoleenheter finns specialpedagoger anställda med ett särskilt uppdrag att stödja och handleda pedagogerna. Deras arbete fokuserar på att implementera och utveckla användningen av positiv förstärkning samt andra specialpedagogiska metoder i det dagliga pedagogiska arbetet.

I det fall barnens aggressiva beteende påverkar barnet i förskolan gör förskolan en kartläggning och handlingsplan tillsammans med specialpedagog som följs upp tillsammans med vårdhandshavare.

3. Hur stöttar man familjerna till barn i riskzonen?

Som ett stöd till familjer med barn i riskzon kan förskolan rekommendera och informera om olika former av föräldrastödsprogram, såsom ABC (Alla Barn i Centrum) och KOMET. Dessa program erbjuds i form av strukturerade föräldraträffar med syfte att stärka föräldraskapet och främja barns utveckling.

Förskolan har även möjlighet att hänvisa vårdnadshavare till relevanta instanser som kan erbjuda mer riktad stöd och insatser, exempelvis socialtjänsten eller kommunens föräldrarådgivning.

4. Är familjerna villiga att ta emot hjälp om förskolan signalerar oro för ett aggressivt barn eller andra tidigare tecken?

Förvaltningens erfarenhet är att vårdnadshavare i hög grad är motiverade att ta emot stöd och samarbeta med förskolan när ett barn uppvisar aggressivt beteende eller andra tidiga tecken för antisocialt beteende.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Helena Lindström Slotte
Tf avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse om Tidig upptäckt av barn i riskzonen för kriminalitet – vad gör och vad kan förskolan göra?

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn

Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör
Helena Lindström Slotte, Tf avdelningschef

Datum

2025-05-16
2025-05-16